

Välkomst-, inskrivnings- och kartläggningssamtal med nyanlända ungdomar

GYMNASIESKOLAN

Namn: _____

I det här dokumentet finns fyra olika mallar för samtal med nyanlända barn och ungdomar i gymnasieskolan. Tanken är att samla informationen så att barnet inte behöver svara på samma frågor vid flera tillfällen. Ett samlat dokument underlättar också vid överlämningar mellan olika klasser och skolor eller i kontakten mellan boenden och gode män. Dokumentet ska följa barnet från ankomsten till Sverige och genom hela skoltiden. Dokumentet finns i tre versioner, en för barn i förskoleåldern, en för barn i grundskolan och en för gymnasieungdomar. För ensamkommande barn föreslås god man som ansvarig för dokumentet.

Vilka personer som genomför samtalen och tar del av informationen beror på organisationen i kommunen och vilka överenskommelser angående sekretess det finns mellan kommunen och barnets vårdnadshavare eller god man. I Strömsunds kommun är det vanligtvis en representant från Resurscentrum Integration som genomför välkomstsamtalen och därefter lämnar över informationen till mottagande skolas rektor som genomför inskrivningssamtalen tillsammans med barnets mentor. På sidan tre finns ett medgivande om informationsutbyte som vårdnadshavaren eller gode mannen kan skriva under för att lätta på sekretessen och underlätta samverkan för barnets bästa.

Tänk på att:

- alltid boka tolk i god tid innan samtalen och helst en tolk som är van att arbeta med barn och ungdomar. Se till att det blir rätt språk och om det är möjligt, rätt dialekt.
- välja ett rum och en plats som förstärker lugn och ro.
- börja samtalet med att berätta lite om dig själv och presentera tolken.
- skapa en dialog. Ge egna exempel emellanåt, till exempel; "Jag började skolan när jag var sju år. Har *du* gått i skolan? Hur gammal var du när du började?"
- vara lyhörd, om du märker att en fråga är svår att svara på, omformulera dig eller gå vidare till nästa. Pressa inte fram svar. Tänk också på att olika referensramar kan göra att en del frågor får oväntade svar.
- **frågor som inte bör ställas till ensamkommande barn är markerade med ***
- det kan vara bra att vara två vid samtalet, då kan den ena fokusera på att anteckna och den andra kan fokusera på att ställa frågorna.

Dokument är framtaget av integrationsprojekt i Strömsunds kommun, 2012- 2015.

Blanketten bör följa barnet i dess skolgång. Personuppgifter hanteras enligt PUL

Får kopieras eller omarbetas Mer information, se www.begripligt.nu

Mall 1. Personliga uppgifter

Här skrivs kontaktuppgifter för eleven och vårdnadshavare eller god man in.

Denna del fylls i av de personer som tar emot barnet allra först, till exempel handläggare på flyktingmottagning, socialsekreterare eller personal på HVB-hem eller på skolan. Man behöver inte träffa barnet för att fylla i denna del utan kan fylla i uppgifterna utifrån den information man fått från exempelvis Migrationsverket.

Mall 2. Välkomstsamtal

Välkomstsamtalet bör ske inom några dagar från det att barnet anlant till kommunen. Syftet är att skapa en inledande relation och kunna förbereda både barnet, familjen, god man och skolan inför inskrivningssamtalet som sker senare. Välkomstsamtalet får gärna ske i hemmet eller i annan för barnet bekant miljö.

På välkomstsamtalet deltar förutom barnet och vårdnadshavaren/god man, en representant från kommunens integrationsenhet, flyktingmottagning, skolan, boendet eller liknande. Om man tycker att det är lämpligt kan ytterligare en person delta, till exempel skolsköterska eller boendepersonal. Vilka verksamheter som representeras kan variera, viktigt att det inte blir för många.

Samtalet bygger på dialog och ger barnet och vårdnadshavare möjlighet att berätta om sin bakgrund och ställa frågor om det nya landet. Passa på och berätta lite om orten som barnet flyttat till, till exempel att skolan är det "stora gula huset" eller att det finns ställen som bibliotek, badhus och sporthall.

Samtalet är indelat i fyra delar, börja med den del som du tror är bäst för barnet och som du är bekväm med:

1. Hemlandet
2. Resan hit
3. Sverige
4. Checklista information

Till varje del finns förslag på frågor. Använd gärna bilder som komplement. Bilden kan ge associationer och skapa bättre förståelse och dialog än om man bara använder sig av konkreta frågor. Till exempel kan det vara bilder från barnets hemland, skolan i Sverige eller olika byggnader som finns på orten som man pratar om (ex skolan eller biblioteket).

Den som kallat till mötet ansvarar sedan för att formuläret lämnas över till skolan innan inskrivningssamtalet. För ensamkommande är det god man eller boendepersonal som ansvarar. För att detta ska vara möjligt måste i de flesta fall samtyckesblanketten fyllas i vid välkomstsamtalet. Kolla upp vilka bestämmelser kring sekretess som gäller i din kommun.

För ensamkommande kan samtal om resan till Sverige var mycket påfrestande att prata om, därför kan det vara lämpligt att avstå från den delen.

Mall 3. Inskrivningssamtal

Inskrivningssamtalet sköts av ansvarig personal på skolan, exv mottagande lärare. Denna del handlar till stor del om elevens tidigare skolgång och information kring denna. Vid detta samtal är det viktigt att ha med relevanta samtyckesblanketter och ansökningsblanketter för fritidsplats, specialkost och så vidare.

Mall 4. En första kartläggning

För att få en första överblick av barnets kunskaper görs en första kartläggning några veckor efter att eleven börjat skolan. Då har pedagogen lärt känna eleven något och fått en viss bild av kunskapsnivån. Den första kartläggningen ger underlag för vilka ämnen som klassläraren/ämneslärarna ska följa upp med en fördjupad pedagogisk kartläggning. Detta bör genomföras senast inom ett par månader.

SAMTYCKE TILL INFORMATIONsutBYTE

Elevens namn	Personnummer
--------------	--------------

I kommunen samarbetar skola, flyktingmottagning, boende och elevhälsa, för att nyanlända barn/ungdomar ska få en så bra introduktion som möjligt. I det samarbetet är det betydelsefullt att kunna utbyta information fortlöpande mellan de olika verksamheterna under den tid som barnet/ungdomen introduceras.

För att kunna utbyta informationen från välkomst- och inskrivnings- och kartläggningssamtalen behöver vi ett samtycke från dig som är barnets/ungdomens vårdnadshavare/god man.

Informationen kommer att används för ditt barns bästa och som vårdnadshavare/god man kommer du att bli informerad och vara delaktig vid eventuella beslut om olika åtgärder. Personuppgifter hanteras enligt PUL. Medgivandet sparas och hanteras enligt bestämmelser om sekretess inom respektive organisation.

Jag samtycker till att personal på skola/boende/flyktingmottagning/elevhälsa/.....
(stryk eller fyll på)

- får inhämta och dela med sig av uppgifterna som har kommit fram vid välkomst-, inskrivnings- och kartläggningssamtalen. Informationen får bara delas med berörd personal.
Syftet med informationsutbytet ska alltid vara att underlätta samarbetet och ge mitt barn och mig ett bra stöd. Jag kan när som helst återkalla mitt samtycke.

Samtycket gäller under perioden: _____

_____ den / 20__

Vårdnadshavares/god mans underskrift

Vårdnadshavares/god mans underskrift

Del 1 – Personliga uppgifter Del 1 – Personliga uppgifter

ELEV		
Kön ☐ Pojke ☐ Flicka Språk:		
Personnummer		
Förnamn		
Efternamn		
Bostadsadress		
Telefonnummer		
Mobilnummer		
E-post adress		
Status		
☐ Asylsökande ☐ Ensamkommande ☐ Kvotflykting/PUT ☐ Annat:		
ÖVRIGA FAMILJEMEDLEMMAR		
Moderns namn	Telefonnummer/E-post	
Fadern namn	Telefonnummer/E-post	
God man/annan vårdnadshavare	Telefonnummer/E-post	
God mans/Vårdnadshavares adress om annan än ovan		
SYSKON		
Namn	Ålder	Förskola/skola

ANDRA KONTAKTPERSONER (till exempel släktingar eller boendepersonal)	
1:a hand	2:a hand
Namn/titel/ansvar/relation	Namn/titel/ansvar/relation
Telefonnummer	Telefonnummer
E-post adress	E-post adress
Språk	Språk

UPPGIFTER IFYLLDA AV	
Namn/titel/ansvar	Datum
Namn/titel/ansvar	Datum
Kopia lämnad till	Datum
Reviderad av	Datum

Del 2 – Välkomstsamtal

Datum	
Deltagare namn/titel/ansvar	Deltagare namn/titel/ansvar
Deltagare namn/titel/ansvar	Deltagare namn/titel/ansvar

1. Dialog - i hemlandet

Exempel på frågor. Var lyhörd för vilka frågor som passar det här barnet just vid detta tillfälle. Bilderna finns i större format längst bak i dokumentet

För ensamkommande barn kan vissa frågor kring resan och deras familjer vara olämpliga att ställa. Dessa frågor markeras med *röd text

Beskriv/berätta om...

*Kan du berätta lite om hur du bodde och vad du gjorde?

*Hur levde dina föräldrar/Vad arbetade dina föräldrar med?

Har du gått i förskola eller skola?

Hur såg din skolsituation ut? Kan du beskriva lite om hur skolan var i ditt hemland?

Hur länge har du gått i skola? Hur gammal var du när du började?

Har du haft ett arbete någon gång? Vad gjorde du då? Hur mycket arbetade du?

Är det någon eller något du saknar? Vad heter han eller hon?

Vad tycker du om att göra när du inte går i skolan eller jobbar? (Här kan du berätta om aktiviteter som finns på orten)

2. Dialog – resan hit

Exempel på frågor. Var lyhörd för vilka frågor som passar det här barnet just vid detta tillfälle. För ensamkommande barn kan vissa frågor kring resan och deras familjer vara olämpliga att ställa. Dessa frågor markeras med *röd text

Beskriv/berätta om...

*Hur såg din väg till Sverige ut?

*Hur upplevde du resan hit?

3. Dialog – i Sverige

Exempel på frågor. Var lyhörd för vilka frågor som passar det här barnet just vid detta tillfälle.

Beskriv/berätta om...

Hur har du upplevt första tiden i Sverige?

Är det något du undrar över som du tycker är konstigt?

Hur känns det för dig att börja skolan i Sverige?

Är det någonting du är rädd för eller känner oro för?

Är det något du ser fram emot?

Finns det något som din lärare skulle behöva veta om dig? (Till exempel; Vill du ha en kram när du är ledsen eller vill du hellre vara ifred en stund? Hur kan jag hjälpa dig om du inte förstår eller om du blir väldigt arg? Frågor om allergi, astma osv kommer på inskrivningssamtalet.)

4. Checklista - Gymnasieskolan

I samband med detta samtal är det lämpligt att så smått börja informera och diskutera kring de rättigheter/skyldigheter som är kopplade till den svenska skolan för elever och föräldrar. Gör det till en dialog, fråga också vilket skolsystem de är vana vid.

Om du informerar en familj kan det ibland vara bra att dela upp samtalet, det vill säga, låta föräldrarna få informationen medan de yngre barnen får leka en stund till exempel.

Följande har ungdomen/vårdnadshavare/god man/familjen fått information om:

- Den svenska gymnasieskolan** är frivillig
- Gymnasieskolan** är treårig för de flesta. Många börjar här direkt efter grundskolan vid 16 års ålder. På så sätt förbereder sig ungdomar för högre studier eller för att börja jobba direkt efter gymnasieexamen.
- Utbildningen** måste påbörjas senast det år man fyller 20 år. Den som är äldre kan studera på gymnasial vuxenutbildning.
- Gymnasieskolan är avgiftsfri.** Det betyder att eleven inte betalar något för utbildning, böcker och skolmaterial. Alla elever som går i gymnasieskolan har rätt till studiebidrag.
- För att få börja i gymnasieskolan** krävs det godkända betyg i ett antal ämnen från grundskolan. Alla gymnasieprogram kräver godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik.
- Introduktionsprogram** En elev som inte har tillräckligt många godkända betyg för att söka till gymnasieskolan kan gå ett introduktionsprogram. Det finns till exempel program som ger språkinträdning för den som nyligen kommit till Sverige och behöver förbättra sin svenska.
- Ämnen**-Vissa ämnen är gemensamma för alla gymnasieprogram. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap och svenska eller svenska som andraspråk.
- Kursplaner** - Alla skolor är avgiftsfria och har samma kunskapskrav. Kunskapskraven innehåller vad eleven ska göra och kunna för att bli godkänd i skolans olika ämnen.
- Terminer/Skoldagar** - Fem skoldagar i veckan olika långa dagar beroende på ålder. Skolan är uppdelad i två terminer med lov både mellan och under terminerna.
- Sjukdom** - Om eleven är sjuk så måste skolan meddelas eftersom skolan är ansvarig för eleven. För ensamkommande barn är det bra om boendet sköter kommunikationen, för det krävs samtycke av god man.
- Ledighet** - Måste ansökas om i förväg hos lärare/mentor. Kontrollera i förväg vad som gäller på din skola/i din kommun.
- Undervisning** - Eleven ska infinna sig i tid till lektionen med rätt material, exempelvis böcker, penna och sudd.
- Studiehandledning** - Eleven har rätt till studiehandledning, berätta lite om vad det innebär.
- Olika pedagogiska metoder** - Tillämpas för inläring t.ex. drama, musik, rörelse, undersökande arbete, pedagogiska spel och lekar.

- Idrott** – Lektionspass cirka två gånger per vecka. Eleven måste ta med ett ombyte kläder som används till idrotten, och handduk. Alla måste alltid duscha efter idrotten.
- Lunch** – Skolorna har rätt att ta betalt för skolmaten. Specialkost meddelas till köket och eleverna kan lita på att den mat som serveras är rätt för dem.
- Elevhälsan** - Alla skolor har skolsköterska, kurator och specialpedagog. Berätta vad deras uppgift är.
- Skola/fritid** - Skolan ansvarar för eleverna under skoltid och det är viktigt att tala om när barnet ska till läkare eller tandläkare under skoltid så att skolan vet var de är.
- Försäkring** - Alla barn är försäkrade under skoltid och under fritiden.

UPPGIFTER IFYLLDA AV	
Namn/titel/ansvar	Datum
Namn/titel/ansvar	Datum
Kopia lämnad till	Datum
Reviderad av	Datum

DEL 3 – Inskrivningssamtalet

Datum					
Deltagare namn/titel/ansvar	Deltagare namn/titel/ansvar				
Deltagare namn/titel/ansvar	Deltagare namn/titel/ansvar				
Deltagare namn/titel/ansvar	Deltagare namn/titel/ansvar				
NATIONALITET					
Elevens nationalitet					
Har eleven bott i flera länder, i så fall vilka?					
Modersmål					
Samtalsspråk i hemmet					
ELEVENS SPRÅKKUNSKAPER					
Språk	Förstår	Talar	Läser	Skriver	
VÅRDNADSHAVARES SPRÅKKUNSKAPER					
Vem	Språk	Förstår	Talar	Läser	Skriver
SKOLGÅNG					
Hur många år har eleven gått i skolan?					
I vilket land/länder har eleven gått i skolan?					
På vilket språk har undervisningen skett?					
Vilket skriftspråk användes i skolan?					
Vilka språk har eleven studerat på skolan?					
Vilka tidigare ämnen har eleven studerat?					
Vilka ämnen tycker eleven bäst om?					
Hur arbetade man i skolan (i par, i grupper, individuellt)? Vilket sätt föredrar eleven?					

Hur bedömdes eleverna i skolan (fanns det betyg)?
Hur ofta hade eleven läxor, fanns det någon som kunde ge eleven hjälp?
Finns det betyg från tidigare skolgång?
Vilka mål har eleven med sina studier?
SKOLGÅNG I SVERIGE
Har eleven gått i skola i Sverige tidigare? ☐ Ja, i följande skolor: _____ Period: _____ Kontaktperson: _____ ☐ Nej
Finns tidigare dokumentation? ☐ Ja, mottaget av: _____ Datum: _____ ☐ Nej
Vilka ämnen har eleven studerat?

ARBETSLIVSERFARENHET (se även Välkomstsamtal)
Har eleven arbetat?
Hur länge har eleven arbetat och med vad?
Vill han eller hon fortsätta inom det yrket (eller finns det andra drömmar och planer)?

ALLMÄNT
Kan eleven äta all sorts mat? (allergi, religion eller annat)
Är eleven simkunnig?
Fritidsintressen?
Datavana?
Har eleven besökt hälsocentral för: ☐ provtagning ☐ hälsosamtal ☐ hälsoundersökning ☐ vaccination
Finns det något vi bör känna till och ta hänsyn till gällande elevens hälsa till exempel syn, hörsel, motorik, allergier, läkemedel, sjukdomar, svåra upplevelser, sömnsvårigheter, psykisk ohälsa etc.?
Finns det något mer som är viktigt för oss att känna till om eleven?

Skolstart beräknas till
Tillåtelse att åka(bältad) i personals eller annan vuxens bil. Kan komma ifråga vid enstaka tillfällen, till exempel vid behov att skjutsa till hälsocentralen eller till och från någon aktivitet. ☐ Ja ☐ Nej
Barnen blir ibland fotograferade i skolan, det kan vara bilder för barnens egen skull, som hjälpmedel i undervisningen för att dokumentera skolans verksamhet. En del bilder publiceras på skolans hemsida eller på hemsidor som på något vis samarbetar med skolan. Vårdnadshavare/god man ger tillstånd till publicering av bilder på vårt barn (på t.ex. skolans hemsida), använd separat blankett! ☐ Ja ☐ Nej
Information om möjlighet till särskild kost har getts ☐ Ja ☐ Nej
Blankett om särskild kost har fyllts i (använd den egna kommunens blankett) ☐ Ja ☐ Nej
Information om möjlighet till modersmålsundervisning har getts ☐ Ja ☐ Nej
Ansökan om modersmålsundervisning har fyllts i (använd den egna kommunens blankett) ☐ Ja ☐ Nej
Information om studiehandledning har getts ☐ Ja ☐ Nej
Information har getts angående skolans anmälningsplikt till socialtjänsten. ☐ Ja ☐ Nej
Rundvandring har skett på skolan. ☐ Ja ☐ Nej

UPPGIFTER IFYLLDA AV	
Namn/titel/ansvar	Datum
Namn/titel/ansvar	Datum
Kopia lämnad till	Datum
Reviderad av	Datum

SKA FÖLJAS UPP (till exempel barn med särskilda behov eller hälsoproblem.)

Uppgift	Ansvarig	Ska vara utförd senast

DEL 4 – En första kartläggning

EN FÖRSTA KARTLÄGGNING

En första kartläggning över vilka ämnen eleven har läst i skolan. Förklara gärna vad ämnet handlar om eller be eleven ge exempel på vad det handlar om. Använd gärna bilder med exempel på ämnena, men var beredd på att eleven kanske associerar annorlunda än du tänkt dig till olika bilder.

Modersmål:

Matematik:

Engelska:

Kemi:

Fysik:

Biologi:

Samhällskunskap:

Religion:

Historia:

Geografi:

Bild:

Idrott:

Musik:

Slöjd:

Hemkunskap:

Teknik: